

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie szczegółowych wymogów, jakie muszą spełniać podmioty dokonujące certyfikacji dostępności, wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dostępności oraz wzoru certyfikatu dostępności</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Przemysław Herman – Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego tel. 22 273 79 77, e-mail: przemyslaw.herman@mfigr.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 4.02.2020 r.</p> <p>Źródło: art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062),</p> <p>Nr w wykazie prac: 7.</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zwanej dalej „ustawą”. Rozporządzenie określa szczegółowe wymogi, jakie muszą spełniać podmioty, które będą uprawnione do dokonywania certyfikacji dostępności w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, a także wzór wniosku o wydanie certyfikatu dostępności i wzór samego certyfikatu. Podmioty uprawnione do dokonywania certyfikacji dostępności zostaną wyłonione w drodze naboru przeprowadzonego przez ministra do spraw rozwoju regionalnego, a następnie wpisane do prowadzonego przez niego wykazu. Podmioty wpisane do wykazu będą uprawnione do dokonywania certyfikacji dostępności u przedsiębiorców oraz w organizacjach pozarządowych. Certyfikacja ta jest fakultatywna. Certyfikat dostępności wydany po przeprowadzeniu audytu dostępności, będzie świadczył o spełnianiu minimalnych wymagań w zakresie dostępności (art. 6 ustawy) oraz uprawniał do ewentualnej ulgi w składkach na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej „PFRON”, (w przypadku podmiotów zobowiązanych do ich opłacania). Ulgi te mają stanowić zachętę do inwestowania w dostępność potwierdzoną certyfikatem, oraz ewentualną rekompensatę kosztów poniesionych na jej zapewnienie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Certyfikacja dostępności jest nowym procesem. Dotychczas dostępność nie była w żaden sposób uregulowana, co powodowało, że dostępne na rynku usługi weryfikowania zapewniania dostępności identyfikujące bariery dla osób ze szczególnymi potrzebami nie były ustandaryzowane. Brakowało powszechnego i spójnego określenia, jakie wymogi muszą być spełnione, aby przyznać certyfikat, który stanowi potwierdzenie, że dany obiekt jest dostępny dla osób z niepełnosprawnościami – lub szerzej dla osób ze szczególnymi potrzebami. W rezultacie na rynku występowały różnorodne certyfikaty, przyznawane na różnych warunkach. Certyfikaty te, z powodów wymienionych powyżej, nie stanowiły w pełni wiarygodnej informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami co do spełniania standardów dostępności przez podmioty, które je uzyskały oraz nie zapewniały wiedzy na temat porównywalnej jakości przestrzeni publicznej czy budynków.

Zgodnie z przepisami ustawy, certyfikacji dostępności dokonują wyłącznie podmioty posiadające zasoby organizacyjne, kadrowe oraz narzędzia pozwalające na należyte przeprowadzenie certyfikacji. Przedmiotowe rozporządzenie wprowadza szczegółowe wymagania w zakresie zasobów oraz narzędzi jakimi dysponować musi podmiot dokonujący certyfikacji. Należą do nich przede wszystkim odpowiedni zespół osób dokonujących certyfikacji, dysponujący odpowiednią wiedzą i kompetencjami (zdobytymi w okresie 5 lat liczonymi od dnia ogłoszenia naboru podmiotów ubiegających się o status podmiotów dokonujących certyfikacji), a także odpowiednie narzędzia pomiarowe i dokumentacyjne, w tym metodyka prowadzenia audytu dostępności oraz metodyka kontroli dostępności w podmiotach, które uzyskały certyfikat. Ponadto rozporządzenie określa wzór wniosku o wydanie certyfikatu dostępności oraz wzór certyfikatu dostępności.

Rozporządzenie zostało zaprojektowane w taki sposób, żeby z jednej strony określić standardy certyfikacji dostępności, zagwarantować jej poprawność i zapewnić certyfikację dostępności odpowiedniej jakości, a z drugiej strony, aby nie określić zbyt wysokich „barier wejścia”, ze względu na ograniczoną liczbę specjalistów zajmujących

się tematyką dostępności dotychczas w sposób rynkowy.

Dzięki przedmiotowej regulacji nastąpi standaryzacja certyfikacji dostępności w skali kraju. Certyfikacją zajmować będą się podmioty dysponujące odpowiednimi zasobami, które będą gwarantować wysoką jakość usługi certyfikacji. Certyfikat dostępności będzie marką, znakiem rozpoznawczym, gwarantującym, że podmiot, który go uzyskał spełnia jednolite, minimalne wymagania w zakresie dostępności – oparte o wymagania funkcjonalne określone w art. 6 ustawy. Może on stanowić także przewagę konkurencyjną na rynku. Certyfikat będzie ważny przez okres 4 lat od daty wydania. Przez cały ten okres podmiot jest zobowiązany do zapewniania dostępności na minimalnym, wymaganym poziomie. W przypadku naruszenia tego wymagania, certyfikat może zostać odebrany.

Dodatkową zachętą do inwestowania w dostępność i uzyskanie certyfikatu jest możliwość uzyskania 5% zniżki na wpłaty do PFRON (dotyczy podmiotów zatrudniających powyżej 25 osób w przeliczeniu na pełny etat). Zachęty te powinny wpłynąć na upowszechnienie systemu certyfikacji, a w konsekwencji także wiedzy o dostępności. W rezultacie powinna nastąpić stopniowa poprawa dostępności podmiotów prywatnych w całym kraju.

Szacuje się, że w okresie 10 lat ok. 3% przedsiębiorców zobowiązanych do opłacania wkładki na PFRON uzyska certyfikat dostępności. Tak ostrożne szacunki wynikają z wciąż znikomej wiedzy w społeczeństwie na temat wymagań dostępności i ograniczonej liczby podmiotów, które w pierwszych latach uzyskają prawo do dokonywania certyfikacji dostępności. Należy też zauważyć, że uzyskanie certyfikatu wiąże się z poniesieniem określonych kosztów na inwestycje przez podmioty prywatne, co może być czynnikiem decydującym o motywacji do ubiegania się o taki certyfikat. Również ze względu na obecną sytuację pandemii COVID – 19 należy zauważyć, że skłonność przedsiębiorców do inwestycji tego typu, związanych z poprawą jakości prowadzonych działań ale nieobligatoryjnych, może być mniejsza w najbliższych kilku latach. Dopiero z czasem podaż tych podmiotów będzie rosła.

Budowany na podstawie przedmiotowej regulacji system certyfikacji dostępności pomoże także w stopniowym dostosowaniu podmiotów prywatnych do wejścia w życie przepisów, do których zobowiązuje dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady RADY (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (ang. European Accessibility Act) (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70), która zacznie w pełni obowiązywać od 2025 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązujący problem nie podlega regulacjom zawartym w przepisach prawnych krajów członkowskich OECD/UE.

W Wielkiej Brytanii na podstawie Prawa przeciwko dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami (ang. Disability Discrimination Act) z 1995 r., od 2004 r. podmioty prywatne są zobowiązane do stosowania racjonalnych usprawnień w celu umożliwienia korzystania z usług przez osoby z niepełnosprawnościami.

We Francji co do zasady wszystkie „obiekty przyjmujące publiczność” bez względu na to, czy są prywatne czy publiczne, (szeroka kategoria obejmująca np. sklepy, urzędy, banki, szpitale, muzea, miejsca kultu, szkoły, hotele, restauracje, biura adwokatów itd.) są zobowiązane do zapewnienia dostępności od 2015 r. Ponadto Ministerstwo Gospodarki, Finansów i Odnowy we współpracy z organizacją pozarządową, która uzyskała akredytację, przyznaje certyfikat „Turystyka i niepełnosprawność” (fr. Tourisme et handicap, T&H). Jest on przyznawany podmiotom działającym w sektorze turystyki, które spełniają określone wymogi w zakresie dostępności i wysokiej jakości świadczonych usług.

W większości państw UE, które przystąpiły do Wspólnoty przed 2004 r. dostępność jest wymagana zarówno od podmiotów publicznych, jak i prywatnych na podstawie wspólnych, obligatoryjnych przepisów prawa. W Polsce, ze względu na ogromne potrzeby i koszty związane z poprawą dostępności przestrzeni publicznej, przyjęto kierunek stopniowego wprowadzania obowiązków związanych z dostępnością – ustawa zobowiązuje do tego obecnie tylko podmioty publiczne i te, które korzystają ze środków publicznych (w zakresie inwestycji finansowanych z tych środków). Natomiast podmioty prywatne i organizacje pozarządowe są do tego zachęcane – właśnie m.in. za pomocą systemu certyfikacji, który pozwoli uzyskać np. ulgi w obowiązkowych składkach pracodawcy na PFRON lub poprzez poprawę wizerunku jako podmiotu społecznie odpowiedzialnego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Liczba	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorstwa, które zdecydują się na dobrowolną certyfikację dostępności	ok. 200	Wewnętrzne szacunki	Przedsiębiorstwa biorące udział w dobrowolnym systemie certyfikacji dostępności poniosą koszt uzyskania certyfikatu dostępności oraz będą mogły skorzystać z 5% ulgi na wpłaty PFRON

JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Nd.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje obciążeń dla budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Przedmiotowy projekt nie zawiera powszechnych regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projektowana regulacja nie nakłada żadnych obowiązków na przedsiębiorców. Projektowany system certyfikacji dostępności ma charakter wyłącznie fakultatywny . Z systemu zniżek na PFRON będą mogli skorzystać wyłącznie przedsiębiorcy zatrudniający powyżej 25 pracowników w przeliczeniu na 1 pełny etat, którzy uzyskają certyfikat dostępności. Przedstawione w powyższej tabeli szacunki dotyczą wyłącznie kosztów dla przedsiębiorców, którzy dobrowolnie zdecydują się wystąpić o certyfikat dostępności. Szacuje się, że w ciągu 10 lat maksymalnie ok. 50 dużych przedsiębiorstw weźmie udział w certyfikacji dostępności.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały bezpośredniego, powszechnego wpływu na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Projektowana regulacja nie nakłada żadnych obowiązków na przedsiębiorców. System certyfikacji dostępności jest dobrowolny . Stanowi on dodatkową możliwość i zachętę dla tych podmiotów do poszerzania zakresu swojej działalności i udostępniania jej dla szerszej grupy klientów. Stosunkowo niska podaż podmiotów uprawnionych do wydawania certyfikatów oraz dodatkowy koszt, jaki będą musieli ponieść przedsiębiorcy prawdopodobnie spowodują, że liczba zainteresowanych początkowo będzie ograniczona. Szacuje się, że w 1. roku obowiązywania regulacji będzie to ok. 10 podmiotów lecz liczba ta będzie systematycznie wzrastać by od 6. roku ustabilizować się na poziomie kilkunastu podmiotów rocznie. Szacowana liczba w ciągu 10 lat wyniesie ok. 150 podmiotów. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, że przedmiotowa regulacja pozytywnie wpłynie na przedsiębiorstwa, które będą dokonywały certyfikacji, ponieważ stworzy ramy do działalności gospodarczej w obszarze certyfikacji dostępności. Możliwość uzyskania zniżki we wpłatach na PFRON może zachęcić niektóre przedsiębiorstwa do uzyskania certyfikatu dostępności, czyli do nawiązania współpracy z podmiotami dokonującymi certyfikacji.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana regulacja nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, jednak systematyczna poprawa dostępności, która powinna następować w wyniku certyfikacji dostępności							

		części przedsiębiorstw, będzie mieć zdecydowanie pozytywny wpływ na wyższą jakość życia obywateli, szczególnie, osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami.
	organizacje pozarządowe	Organizacje pozarządowe, szczególnie te zajmujące się pomocą dla osób ze szczególnymi potrzebami są adresatem przedmiotowej regulacji, jednak liczba podmiotów, które będą wnioskować o certyfikację dostępności jest trudna do oszacowania z powodu ograniczonych możliwości finansowych organizacji pozarządowych, szczególnie tych mniejszych, które nie dysponują stabilną sytuacją finansową.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Zwiększenie podaży dostępnych produktów i usług na rynku, co wpłynie na wyższą jakość życia osób starszych i osób ze szczególnymi potrzebami. Poprawa wizerunku przedsiębiorstw, które poddały się certyfikacji dostępności, jako przedsiębiorstw odpowiedzialnych społecznie. Poprawa wizerunku przedsiębiorstw, które poddały się certyfikacji dostępności, jako przedsiębiorstw odpowiedzialnych społecznie.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt będzie mieć pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość (większa otwartość na klienta, lepsze dopasowanie do jego potrzeb), a także wpłynie pozytywnie na sytuację osób ze szczególnymi potrzebami oraz osób starszych, których potrzeby będą lepiej zaspokajane na rynku przez przedsiębiorców, którzy dostosują swoje usługi do wymogów związanych z dostępnością.</p> <p>Ponieważ projektowana regulacja jest nowa, trudno o precyzyjne wskazanie jej kosztów. Wstępnie szacuje się, że <u>liczba dużych przedsiębiorstw</u> wnioskujących o certyfikat wyniesie w pierwszym roku zaledwie kilka i będzie rosła stopniowo, aby za kilka lat ustabilizować się na poziomie kilkunastu podmiotów rocznie. Jest to spowodowane zarówno: niewielką liczbą dużych przedsiębiorstw w Polsce ogółem (ok. 3600 podmiotów), stosunkowo wysokim kosztem uzyskania certyfikatu w przypadku dużego przedsiębiorstwa, jak i bieżącą sytuacją gospodarczą, która ze względu na pandemię COVID-19 powoduje ograniczenie wydatków inwestycyjnych większości przedsiębiorstw. Przyjęty w szacunkach wysoki koszt certyfikacji dla dużych przedsiębiorstw – 147 545,10 zł – to maksymalna stawka, jaką w 2020 r. zapłaciliby tego typu przedsiębiorcy. Stawkę tę określa art. 22 ust. 3 ustawy: trzydziestokrotność przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej wg GUS (w 2019 r. wyniosła 4 918,17 zł). Maksymalna stawka będzie stosowana w przypadku prowadzenia działalności w więcej niż dwudziestu obiektach. Iloczyn maksymalnej opłaty za certyfikat i liczba dużych przedsiębiorców, którzy skorzystają z certyfikacji pozwala oszacować przewidywany koszt dla tego sektora dużych przedsiębiorstw w ciągu 10 lat: 147 545,10 zł x 50 podmiotów = 7 377 255 zł.</p> <p><u>Liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorców</u>, którzy w okresie 10 lat obowiązywania regulacji wezmą udział w certyfikacji szacowana jest na ok. 150. Pojedynczy koszt certyfikatu wykorzystany w szacunkach wynika z art. 22 ust. 3 ustawy, określającego maksymalną stawkę za certyfikat dla podmiotów prowadzących działalność w jednym obiekcie. Jest ona określana jako trzykrotność średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej wg GUS, które w 2019 r. wyniosło 4 918,17 zł. Zatem koszt pojedynczej opłaty za certyfikację wynosi 14 754,51 zł. Iloczyn tej kwoty i liczba podmiotów, która skorzysta z certyfikacji pozwala oszacować przewidywany koszt dla tego sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w ciągu 10 lat: 14 754,51 zł x 150 podmiotów = 2 213 176,50 zł.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Projektowane rozporządzenie nie wprowadza powszechnych obciążeń regulacyjnych. Tworzy jedynie szansę i możliwości dla zainteresowanych przedsiębiorców do skorzystania z systemu certyfikacji dostępności i jeśli uda im się uzyskać certyfikat – do ubiegania się o zmniejszenie o 5% obowiązkowej wpłaty do PFRON, jeśli są oni zobowiązani do jej opłacania (dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 25 osób, niezatrudniających wymaganej prawem liczby osób niepełnosprawnych).		
9. Wpływ na rynek pracy		
Przedsiębiorstwa, które uzyskają certyfikat dostępności będą dostępne nie tylko dla klientów o szczególnych potrzebach ale także np. dla pracowników z niepełnosprawnościami. Oznacza to poprawę warunków zatrudnienia takich osób, a w perspektywie być może również zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami i lepsze wykorzystanie ich potencjału na rynku pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wejdzie w życie w dniu 6 marca 2021 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie jest planowana ewaluacja efektów samego projektu, natomiast przeprowadzona zostanie ewaluacja całego procesu certyfikacji po ok. 2 latach od jego wprowadzenia. Wyniki tej ewaluacji powinny posłużyć do wprowadzenia koniecznych modyfikacji w przedmiotowej regulacji lub też w ustawie, na podstawie której wydawane jest niniejsze rozporządzenie.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		